

LIETUVOS
TEISMAI
VEIKLOS
REZULTATAI

2018 m.

- ♦ **22** teismai
- ♦ **758** teisėjai
- ♦ **3500** teismų sistemos darbuotojų
- ♦ **230 000** bylų išnagrinėjama per metus
- ♦ **830** bylų išnagrinėjama per dieną
- ♦ **92** dienos – vidutinė civilinių bylų nagrinėjimo trukmė.
Viena sparčiausių Europoje
- ♦ **50** savanorių kasmet padeda **5000** teismo lankytojų
- ♦ **13** kvalifikuotų teismo psichologų
- ♦ **840** teisėjų komentarų žiniasklaidai per metus

2018-ieji – LIETUVOS TEISMŲ 100-MEČIO METAI

MINĖDAMI LIETUVOS TEISMŲ IR VALSTYBĖS ŠIMTMETĮ, JGYVENDINOME 15 INICIATYVŲ

- ♦ **METŲ RENGINYS** – Visuotinis teisėjų susirinkimas. Daugiau kaip 700 dalyvių ir svečių
- ♦ Apdovanoti 5 teismų sistemai nusipelnę asmenys
- ♦ Teisėjų dviračių žygis per Lietuvą – 10 teisėjų, įveikti 1200 km.
- ♦ 2 moksliniai leidiniai:
  - » „Lietuvos teismų istorija ir dabartis“
  - » „Teismai ir teisėjai Lietuvoje (1918–2008)“
- ♦ Fotoparoda „Teisingumo namai“ (fotografas Ramūnas Danisevičius)
- ♦ Pašto ženklas „Lietuvos teismams – 100 metų“, kuriame pavaizduota Elena Jackevičaitė – pirmoji moteris teisėja nepriklausomoje Lietuvoje ir viena pirmųjų Europoje

- ♦ Išrinkta 211 „Teisingumo herojų“ – įvairių sričių teismų bendruomenės darbuotojų, kurie pristatyti visuomenei 15min.lt rubrikoje

DIDŽIUOJAMĖS! Už nuopelnus Lietuvos Respublikai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, profesorius Rimvydas Norkus apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi

Pasitikėjimas Lietuvos teismais 2018 m. – aukščiausias per dvidešimt metų: teismais pasitikėjo 49 % gyventojų*

*Rinkos tyrimų bendrovės „Baltijos tyrimai“ 2018 m. birželio pab. – liepos pr. duomenys

ATVIRAS

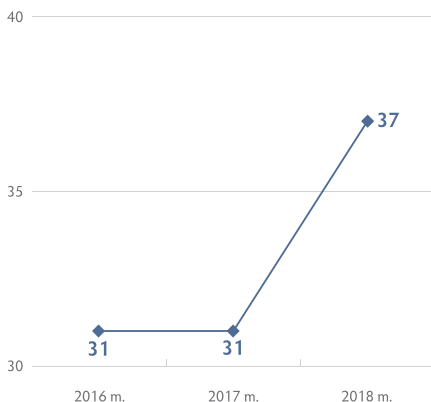
1. LIETUVOS TEISMAI – VIENI ATVIRIAUSIŲ EUROPOJE

- ◆ Atviri teismo posėdžiai
- ◆ Galimybė sekti bylos eigą internetu
- ◆ Vieša teismo sprendimų paieška
- ◆ Vieša teismo posėdžių tvarkaraščių paieška
- ◆ Automatinis bylų paskirstymas
- ◆ Teismų iniciatyva, galimybė žiniasklaidos atstovams nuo 2018 m. liepos filmuoti ir įrašyti teismo sprendimų paskelbimą

Informacija, kaip byla pasiekė konkretų teisėją, viešai prieinama Bylų skirstymo protokolų paieškos portale <http://liteko.teismai.lt/protokolai/>

2. STIPRINOME TEISĖJŲ ATRANKŲ KOKYBĘ

Siekiant kokybės, didėja Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos rengiamų posėdžių skaičius

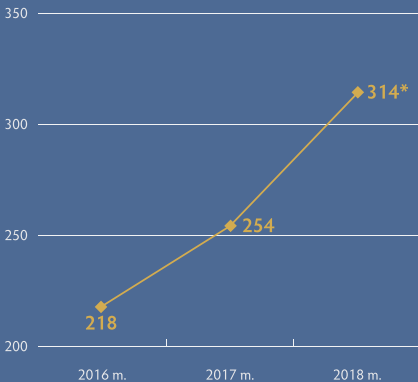
Prezidentei pasirinkus iš Komisijos tinkamiausiais pripažintų kandidatus, 2018 m. į teisėjo pareigas paskirti 53 asmenys, 13 iš jų – naujai paskirti teisėjai

3. PRINCIPINGAI VERTINOME TEISĖJŲ DARBO ETIKĄ

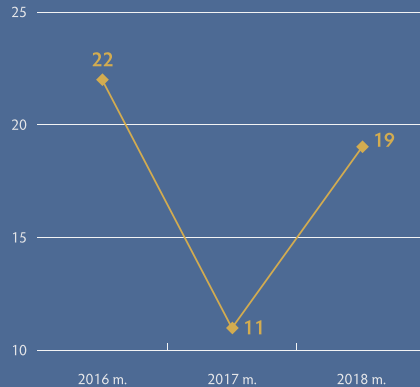
2018 m. Teisėjų etikos ir drausmės komisija gavo 314 skundų dėl galimų teisėjų etikos pažeidimų, 94% iš jų – nepagrįsti

Gauti skundai:

* 53 teikimai buvo periodiškai teikti vieno asmens

Komisijos posėdžiuose nagrinėti skundai:

DAR DAUGIAU ATVIRUMO!

Galimybė gyventojams, turintiems klausimų, susijusių su teisėjų profesine etika, asmeniškai susitikti su Teisėjų etikos ir drausmės komisijos pirmininku A. Gutausku.

Kur: Nacionalinėje teismų administracijoje (L. Sapiegos g. 15 Vilnius)

Kada: kiekvieną paskutinį mėnesio penktadienį*

Daugiau informacijos: www.teismai.lt -> Teismų savivalda -> Teisėjų etikos ir drausmės komisija

* Būtina išankstinė registracija

4. RŪPINOMĖS ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

2018 m. sėkmingai pasirengėme Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) įgyvendinimui:

- ◆ Paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas teismų sistemai
- ◆ Parenkti BDAR įgyvendinantys vidaus teisės aktai
- ◆ Sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė duomenų apsaugos tvarkymo teismuose klausimams spręsti

Išsamiau: www.teismai.lt -> Nacionalinė teismų administracija -> Asmens duomenų apsauga

SOCIALIAI ATSAKINGAS TEISMAS

1. TEISMO PSICHOLOGAI

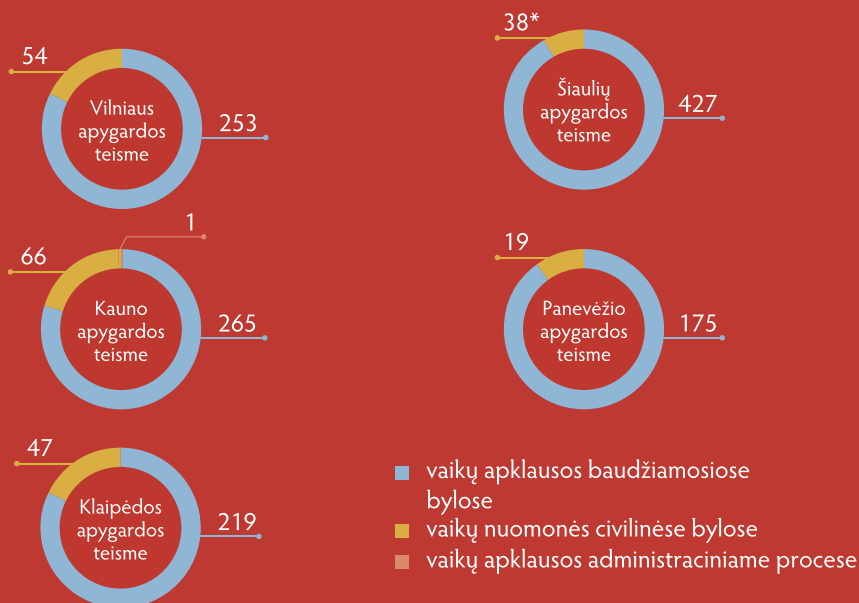
2018 m. susidūrėme su iššūkiu: nuo liepos 1 d. įsigaliojus Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimams, nukentėjusių ir liudijančių vaikų apklausos teisme vykdomos dalyvaujant profesionaliam psichologui.

◆ **+7** Padidino teismo psichologų skaičių teismuose: 13 psichologų (2017 m. – 6)

◆ **12** visuose apylinkių teismuose įrengti vaikų apklausos kambariai

+59 2018 m. išaugo teismo psichologų baudžiamosiose bylose atliktų apklausų skaičius – 1339 (2017 m. – 1 280)

2018 m. teismo psichologų atliktos apklausos:

* 1 mediacijos procese

2. TEISMO SAVANORIAI

6-iuose Lietuvos teismuose:

- ♦ savanoriavo **49** asmenys
- ♦ **+20** naujų savanorių
- ♦ suteikta pagalba daugiau kaip **5000** asmenų
- ♦ savanoriauta daugiau kaip **3000** val.

TAPK TEISMO SAVANORIU!

Daugiau informacijos:

☎ (8 5) 251 4120

✉ komunikacija@teismai.lt

Savanorių įgūdžiams stiprinti – mokymai naujiems ir jau patirties turintiems savanoriams iš visos Lietuvos – daugiau kaip 40 dalyvių!

Susipažinkite su teismų savanorių ambasadoriais!

Algirdas Toliatas
(kunigas)

Timūras Augucevičius
(radijo ir televizijos
laidų vedėjas)

Monika Liu
(atlikėja)

Gabrielius Liaudanskas
- Svaras
(atlikėjas)

„Ši tarnyba teismams labai reikalinga. Savanorių poreikis teismuose tikrai didelis, pradedant nuo paprasčiausio palydėjimo iki reikiamos teismo posėdžių salės, baigiant man ypač jautria tema – į teismą atvykusio vaiko priežiūra. Atrodo, paprasti dalykai, tačiau kaip tai svarbu mamai, tėčiui, vaikui ir galų gale pačiam proceso užtikrinimui. Neįkainojamai“ (Monika Liu)

2018 m. birželio 1 d. Lisabonoje vykusioje Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) Generalinės Asamblėjoje Lietuvos teismų savanorių tarnyba apdovanota „Pozityvaus pokyčio“ apdovanojimu.

DAR DAUGIAU INFORMACIJOS APIE TEISMAS

TIKIME, KAD TEISINGUMAS TURI BŪTI MATOMAS IR GIRDIMAS

2018 m. stengėmės Jus informuoti apie paprastesnį ginčų sprendimų būdą:

- ◆ Įgyvendinome teisminės mediacijos viešinimo kampaniją **„Išspręsk ginčą taikiai“**:
  - » 40 publikacijų žiniasklaidoje,
  - » 30 įrašų Lietuvos teismų „Facebook’e“,
  - » 5 tiesioginės transliacijos / renginiai šalies miestuose,
  - » 10 000 vnt. informacinių lankstinukų „Išspręsk ginčą taikiai. Rinkis mediaciją!“

Teisinis švietimas:

- ◆ **„Kultūros naktis“** – pristatėme teismų veiklą daugiau kaip **700** asmenų
- ◆ **„Teisėjas bibliotekoje“** – **25** teisėjai apsilankė **18** Lietuvos bibliotekų
- ◆ Nemokamų teisinių konsultacijų diena teisme **„Jūs klausiate – mes atsakome!“** – **300** teisininkų konsultavo **800** lankytojų visoje Lietuvoje
- ◆ **„Diena su teisėju 2018“** – **80** šalies studentų susipažino su teisėjo profesija
- ◆ Istorinę teismų ekspoziciją Vilniuje apžiūrėjo **1800** lankytojų, iš kurių – **1000** moksleivių

**IŠSPRĘSK
GINČĄ TAIKIAI.
RINKIS
MEDIACIJĄ!**

Apsilankyk! Nemokamos ekskursijos teismų istorijos labirintais su gidu ir edukacinė programa: WWW.TEISMAI.LT

„Dėkojame už turiningai praleistą laiką, suteiktas žinias ir galimybę suvaidinti teismo posėdį bei pasimatuoti teisėjo mantijas!“ (Vilniaus Viršuliškių progimnazija, 7B klasė)

PASIEKIMAI:

255 per dieną, **93075** per metus – žiniasklaidos monitoringo žinučių peržiūra

224433 www.teismai.lt lankytojai

843 teisėjų komentarai žiniasklaidoje

13 radijo laidų, **72** TV laidos su teisėjų komentarais,
130 žurnalistų užklausų

810 naujų sekėjų „Facebook’e“.
Iš viso 2018 m. – **9706** sekėjai (2017 m. – 8896)
Žinučių pasiekiamumas –
500 000 auditorija per metus

751 sekėjas „Instagram’e“

374 straipsniai ir pranešimai spaudai, teismų – **638**

40 straipsnių žurnale TEISMAI.LT

- ◆ Naujas dizainas
- ◆ Aktualios temos
- ◆ Specialus Lietuvos teismų šimtmečio numeris
- ◆ El. versija: www.teismai.lt → Naujienos → Leidiniai

Kaip vyksta teismo posėdis?

- ◆ Pamatykite → sale.teismai.lt
- ◆ Dažnai užduodami klausimai → sale.teismai.lt → DUK

SEKITE MUS

Lietuvos teismų naujienos: www.teismai.lt

MODERNUS

1. TEISMŲ REFORMA

49

↓
12

Efektyvinome teismų veiklą:

Sumažinome apylinkės teismų skaičių – vietoj 49 apylinkės teismų liko 11 apylinkės teismų su 4–5 padaliniais (teismo rūmais) bei Vilniaus miesto apylinkės teismas

4

↓
1

Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apygardų administraciniai teismai sujungti į vieną Regionų apygardos administracinį teismą

Nauda teismų lankytojams:

- ◆ **Dinamiškesnė ir mobilesni teismų sistema** – reaguojant į proceso dalyvių poreikius, organizuojami išvažiuojamieji teismo posėdžiai
- ◆ **Spartesnis teismo procesas** – suvienodintas teisėjų ir teismų darbuotojų darbo krūvis ir greičiau nagrinėjamos bylos

Rezultatai kalba patys už save

↓ 14

Įgyvendinus teismų reformą, 2018 m. I pusmetį darbo krūvis Kauno apylinkės teisme **sumažėjo 14%**, nors 2017 m. I pusmetį žymiai viršijo apylinkės teismų darbo krūvio vidurkį.

- ◆ **Kokybiškesnis klientų aptarnavimas** – teismuose nustatyti bendri teismo klientų aptarnavimo ir bylų duomenų valdymo standartai, diegiami gerosios vadybos principai

2. TEISMO PASLAUGOS NEIŠĖJUS IŠ NAMŲ

Lietuvos teismuose diegiamos inovacijos proceso dalyviams leidžia taupyti laiką, lėšas, greitai ir patogiai gauti reikiamą informaciją.

Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalu e.teismas.lt naudojasi daugiau nei 54 000 vartotojų

Daugiau kaip **14 500** naujų portalu vartotojų per metus.

Portalu e.teismas.lt šiuo metu naudojasi daugiau nei 54 000 vartotojų

Lietuvos teismų
elektroninių paslaugų
portalas

7000 daugiau elektroninių procesinių dokumentų portale e.teismas.lt (467 000 per 2018 m.)

Užtikrinamas sklandesnis ir spartesnis procesas:

- ◆ Naujovė → Teismas skiria posėdžio laiką, atsižvelgdamas į Advokatų užimtumo kalendorių

Esame 4-ti Europoje pagal galimybę pateikti teismui dokumentus elektroniniu būdu:

Čekija
Estija
Latvija
Lietuva*

4

Esame 3-ti Europoje pagal galimybę susipažinti su informacija apie teismų sistemą internetu:

Bulgarija
Italija
Lietuva*

* Remiantis The 2018 EU Justice Scoreboard duomenimis

3

Norėdami kreiptis pagalbos ar konsultacijos IT klausimais, kreipkitės el. paštu: liteko@teismai.lt

ĮDOMU!

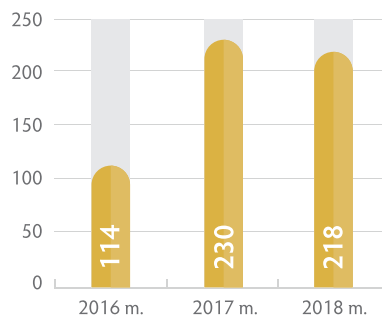
Per savaitę sulaukiame ir atsakome į 300 skambučių dėl pagalbos ar konsultacijos IT klausimais. Kasdien atsakome ir į 80–100 užklausų el. paštu.

3. TEISMINĖ MEDIACIJA

Mediacija – tai **greitesnis, pigesnis ir psichologiškai lengvesnis** civilinių ginčų sprendimo būdas, kurio paskirtis – padėti ginčo šalims išspręsti ginčą taikiai, pasitelkiant kvalifikuotą tarpininką – mediatorių.

2018 m. inicijuoti 483 teisminės mediacijos procesai

Pasirašytos taikos sutartys

MEDIACIJOS PRIVALUMAI

- Taupomas laikas ir pinigai
- Mažiau neigiamų emocijų
- Galimybė kontroliuoti ginčo eigą ir rezultatą
- Savanoriškas ir konfidencialus procesas
- Profesionali pagalba

2018 m. sulaukėme **27 401** užklausos apie mediaciją portale www.teismai.lt

TEISMINĖ MEDIACIJA YPAČ POPULIARI GINČUOSE DĖL:

Šeimos

Darbo

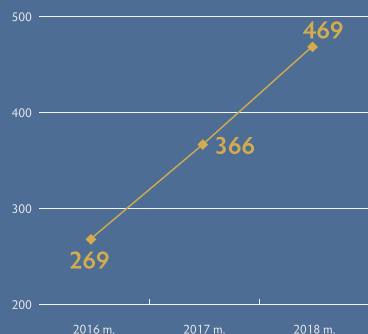
Verslo

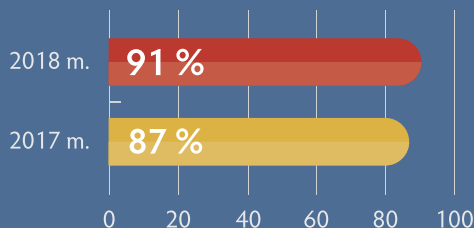
Paveldėjimo

Auga teismo mediatorių skaičius:

2018 m. pabaigoje teismo mediatoriaus statusą turėjo **469** asmenys, iš jų – **83 teisėjai**

Gyventojai ginčų sprendimą yra linkę patikėti teisėjams – teismo mediatoriams

AKTUALU!

- ◆ Nuo 2019 m. kovo 1 d. teisminės mediacijos pagalba galima spręsti ne tik civilinius, bet ir administracinius ginčus
- ◆ Nuo 2020 m. sausio 1 d. įstatymų numatytais atvejais (pvz., šeimos ginčo), prieš kreipiantis į teismą, bus privaloma pasinaudoti neteismine mediacija

IŠSAMIAU:

www.teismai.lt → Visuomenei ir žiniasklaidai
→ Teisminė mediacija

4. PROFESIONALUMAS

Nuolat tobulėjame:

2018 m. beveik **90%** visų Lietuvos teisėjų kėlė savo kvalifikaciją **156** nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokymuose

1140 teismų darbuotojų apmokyti šiose srityse:

- ◆ bendrųjų gebėjimų (psichologijos)
- ◆ vadovavimo ir lyderystės
- ◆ kokybiško klientų aptarnavimo
- ◆ valstybės tarnybos įstatymo taikymo
- ◆ kokybės standartų taikymo
- ◆ kokybės vadybos pagal ISO
- ◆ viešų ir privačių interesų derinimo
- ◆ pagalbos liudytojams ir nukentėjusiesiems

5. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Esame aktyvūs tarptautinėje erdvėje:

- ◆ Lietuvos Teisėjų taryba tapo Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) Vykdančiosios valdybos nare
- ◆ 2018 m. Lietuvoje buvo surengta **8-oji tarptautinė Rytų ir Centrinės Europos Aukščiausiųjų teismų pirmininkų konferencija**, kurioje dalyvavo apie 40 dalyvių iš Albanijos, Azerbaidžano, Kosovo, Vengrijos, Lenkijos, Latvijos, Ukrainos, JAV
- ◆ Įgyvendintas vystomojo bendradarbiavimo projektas „**Pagalba Gruzijai ir Ukrainai įgyvendinant teisinio sektoriaus reformas**“, kurio tikslas – skatinti teisingumo sektoriaus reformas Rytų partnerystės šalyse

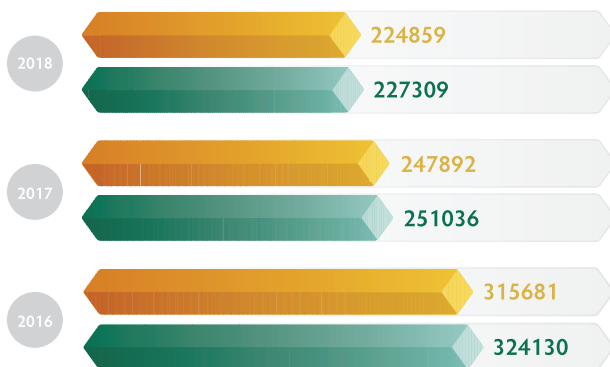
TEISINGAS

1. LIETUVOS TEISMUOSE*

830 – vidutiniškai per vieną darbo dieną išnagrinėta bylų

Civilinių bylų gaunama ir išnagrinėjama beveik **9 kartus** daugiau nei baudžiamųjų

Gautos ir išnagrinėtos bylos:

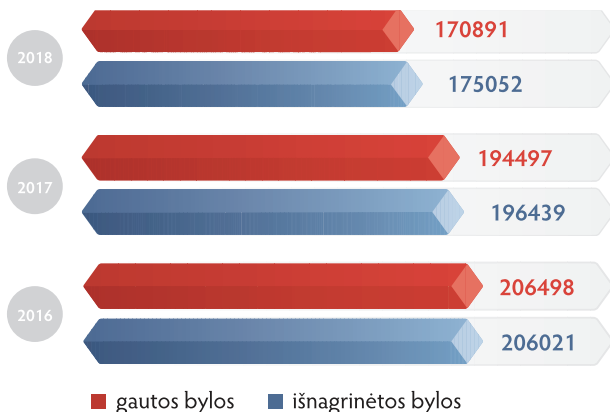

Vienas teisėjas per metus vidutiniškai išnagrinėjo: **148** bylas Apygardų teismuose, **272** bylas Apygardų administraciniuose teismuose, **422** bylas Apylinkių teismuose

■ gautos bylos
■ išnagrinėtos bylos * I instancijos teismų duomenys

CIVILINĖS BYLOS

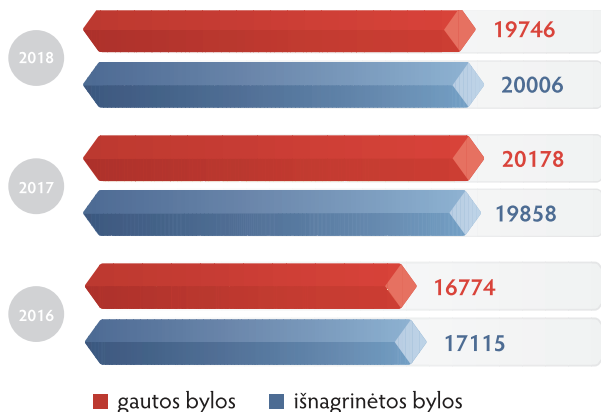
Gautos ir išnagrinėtos bylos:

■ gautos bylos ■ išnagrinėtos bylos

BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

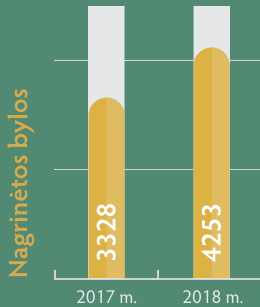
Gautos ir išnagrinėtos bylos:

■ gautos bylos ■ išnagrinėtos bylos

2018 M. 28% PADIDĖJO BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ DĖL NEBLAIVIŲ VAIRUOTOJŲ*

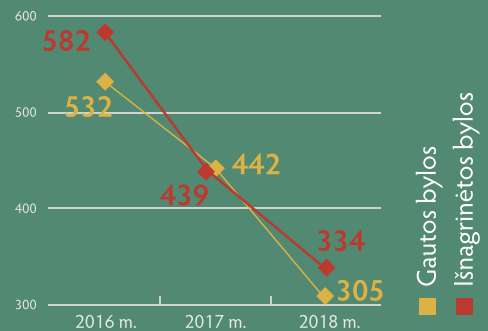

- ◆ Nagrinėtos **4 253** bylos (2017 m. – 3328)
- ◆ Skirtos bausmės **3 695** asmenims (2017 m. – 2944)
Dažniausiai skirtos bausmės ir poveikio priemonės:
  - ◆ teisės vairuoti uždraudimas – **3 542** (2017 m. – 2543)
  - ◆ turto konfiskavimas – **3 143** (2017 m. – 1937)
  - ◆ bauda – **2 523** (2017 m. – 2275)
  - ◆ areštas – **840** (2017 m. – 475)

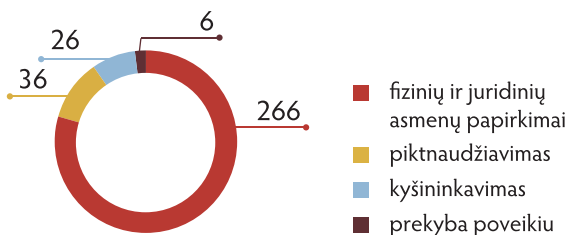
* Kelių transporto priemonės vairavimo apsvaigus nuo alkoholio, kai kraujyje buvo daugiau negu 1,5 promilės alkoholio

Teismus pasiekia vis mažiau bylų dėl korupcinių nusikaltimų:

- ◆ Gautos 305 bylos (2017 m. – 442, 2016 m. – 532)
- ◆ Išnagrinėtos 334 bylos (2017 m. – 439, 2016 m. – 582)

Išnagrinėtas korupcines bylas sudaro*

Bylos dėl papirkimo nagrinėjimas teisme vidutiniškai truko 59 dienas*

- ◆ dėl kyšininkavimo – 263 dienas
- ◆ dėl prekybos poveikiu – 377 dienas
- ◆ dėl piktnaudžiavimo – 544 dienas

* 2018 m. duomenimis

Didėja baudos už korupcinius nusikaltimus:

	Metai	Mažiausia	Vidutinė	Didžiausia
Bauda	2018	1506 €	12892 €	188253 €
	2017	753 €	29700 €	1318100 €
	2016	452 €	4953 €	28245 €

2. IR TOLIAU ESAME PIRMAJAME ES ŠALIŲ 3-TUKE PAGAL CIVILINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO GREITĮ!

Šiuo metu civilinė byla Lietuvoje išnagrinėjama vidutiniškai per **92** dienas.

Civilines bylas greičiausiai nagrinėjančios Europos šalys:

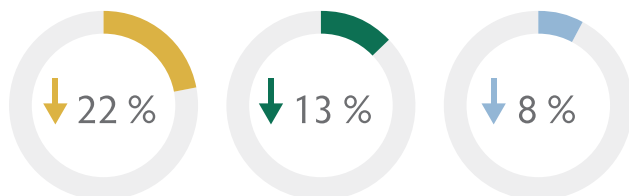
1. Belgija

2. Lietuva

3. Liuksemburgas*

* Remiantis The 2018 EU Justice Scoreboard duomenimis

3. MAŽIAU BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP METUS*

* Lyginant su 2017 m.

■ Baudžiamosios bylos ■ Civilinės bylos ■ Administracinės bylos

4. STABIILI TEISMŲ SPRENDIMŲ KOKYBĖ

2018 m. apskūsta **5,25 %** visų Lietuvos teismuose priimtų sprendimų ir tik **1,71 %** teismų sprendimų buvo pakeisti arba panaikinti.

98 % Europos Žmogaus Teisių Teismą (EŽTT) pasiekusių bylų prieš Lietuvą yra pripažįstamos nepagrįstomis arba nėra nustatoma Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos pažeidimų.

2018 m. bylose prieš Lietuvą EŽTT nebuvo konstatuota nė vieno pažeidimo, susijusio su pernelyg ilgu bylų nagrinėjimu.

EŽTT gavo peticijų prieš Lietuvą

- ◆ 2018 m. – 438 → 429 atmesta
- ◆ 2017 m. – 401 → 451 atmesta
- ◆ 2016 m. – 405 → 453 atmesta*

*Peticija buvo atmesta kaip nepriimtina arba išbraukta iš bylų sąrašo

SVARBU ŽINOTI:

1. Kaip rengti dokumentus teismui?

Teismui teikiamų dokumentų šablonus rasite: www.teismai.lt → Visuomenei ir žiniasklaidai → Teismui teikiamų dokumentų šablonai

2. Kaip vyksta teismo posėdis?

Pamatykite sale.teismai.lt

3. Kas Jums gali padėti teisme?

Daugiau apie teismo savanorius ir jų kontaktai: www.teismai.lt → Visuomenei ir žiniasklaidai → Pagalba liudytojams ir nukentėjusiesiems

4. Kaip teisminį ginčą išspręsti taikiai?

Daugiau apie mediaciją: www.teismai.lt → Visuomenei ir žiniasklaidai → Teisminė mediacija

5. Teisinis švietimas

www.teismai.lt → Naujienos → Teisinis švietimas

SEKITE LIETUVOS TEISMU NAUJIENAS SAVO IŠMANIUOSIUOSE ĮRENGINIUOSE!

Turite kitų klausimų? Kreipkitės į Nacionalinės teismų administracijos Komunikacijos skyrių
tel. (8 5) 251 4120, el. p. komunikacija@teismai.lt arba į teismų atstovus spaudai:
www.teismai.lt → Žiniasklaidai: kontaktai, terminai, leidiniai → Teismų atstovai ryšiams su visuomene